

Zaaknummer : 1160132
Team : IASZ
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Bijzondere bijstand meerkosten energie 2022

SAMENVATTING

Sinds begin 2022 zijn de energiekosten voor veel inwoners fors gestegen. Ondanks lokale en landelijke maatregelen zijn er huishoudens die in de financiële problemen komen door hoge energielasten in 2022. Het college stelt aanvullende regels vast voor de verstrekking van bijzondere bijstand voor deze kosten. De regels gelden alleen over 2022.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- Verstrekkingenboek bijzondere bijstand 2018
- Artikel 35 Participatiewet

BESLUIT B&W

1. Het verstrekkingenboek bijzondere bijstand 2018 uit te breiden met de kostensoort 'Meerkosten energie 2022', conform de uitwerking in de bijlage.
2. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving (C-stuk)

AANLEIDING

Sinds begin 2022 zijn de energiekosten voor veel inwoners fors gestegen. Om huishoudens te ondersteunen zijn daarom verschillende (Rijks)regelingen ingevoerd en komen er ook nog verschillende regelingen aan. Onder meer in de 'Aanpak brede energieopgave Heemstede' is hierover gecommuniceerd.

Ondanks de maatregelen zijn er huishoudens die in de financiële problemen komen door hoge energielasten. Het Rijk verwijst actief naar gemeenten voor aanvullende hulp vanuit de bijzondere bijstand, maar geeft hierbij geen richtlijnen.

Het voorstel is daarom om met terugwerkende kracht en onder voorwaarden extra ondersteuning aan te bieden door middel van bijzondere bijstand. Daarmee worden inwoners geholpen en wordt voorkomen dat gezinnen bijvoorbeeld in de schuldhulpverlening belanden. Dit voorkomt persoonlijk leed en hogere

maatschappelijke kosten. Het voorstel gaat alleen over 2022. Voor 2023 wordt gewerkt aan een landelijk noodfonds en is het energieplafond van kracht. Hoe dit op jaarbasis gaat uitpakken is nog niet te overzien.

MOTIVERING

Bijzondere bijstand is een uitkering waarmee extra en bijzondere kosten kunnen worden betaald waarvoor geen ruimte is in het inkomen en/of het vermogen. De uitvoeringsregels voor bijzondere bijstand zijn door het college vastgelegd in het *Verstrekkingsboek bijzondere bijstand 2018*. De bestaande regels bieden niet voldoende ruimte om mensen te helpen die door de energiecrisis in de problemen komen. Het college is echter vrij om binnen de kaders van de bijzondere bijstand via een collegebesluit de regels aan te vullen.

Beoordelingskader

Het beoordelingskader voor bijzonder bijstand kan technisch ingewikkeld zijn. Er wordt niet alleen gekeken naar inkomen en vermogen, maar ook naar draagkracht en kostensoort. Draagkracht is het deel van het inkomen of het vermogen dat een belanghebbende zelf moet gebruiken om kosten te betalen.

Uitgangspunten

Voor de bepaling van de vraag of iemand in aanmerking komt voor aanvullende bijzondere bijstand meerkosten energie 2022 wordt uitgegaan van onderstaande uitgangspunten. Bij het bepalen van de uitgangspunten speelt ook efficiëntie in de uitvoering een rol.

- Een huishouden heeft te maken met meerkosten energie door de stijgende energieprijzen als gevolg van de energiecrisis;
- Van deze meerkosten wordt eventuele financiële compensatie via overheidsmaatregelen afgetrokken;
- Al het vermogen boven de € 2.000 wordt in aanmerking genomen als draagkracht. Dat betekent dat dit vermogen eerst aangesproken moet worden, voordat recht bestaat op bijzondere bijstand.
- Al het inkomen boven de bijstandsnorm wordt in aanmerking genomen als draagkracht. Dat betekent dat dit inkomen eerst aangesproken moet worden, voordat recht bestaat op bijzondere bijstand.
- Als geen recht bestaat op (volledige) huurtoeslag wordt de draagkracht naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat een kleiner deel van het inkomen eerst aangesproken moet worden, voordat recht bestaat op bijzondere bijstand.
- De bijstelling naar beneden bedraagt 50% van de kale maandhuur/hypotheek minus € 380,00 en minus eventueel wel ontvangen gedeeltelijke huurtoeslag. Voor het bedrag van € 380,00 wordt gekozen omdat dit aansluit bij het bedrag dat iemand met een bijstandsuitkering na aftrek van huurtoeslag

maximaal zelf moet betalen voor de huur van een woning tot de huurtoeslaggrens.

- Voor hypotheeklasten van de eigen woning wordt gekeken naar de rentelasten van de hypotheek en de verplichte aflossing per maand.
- De bijzondere bijstand wordt verstrekt als gift ('om niet'). Als de eindafrekening van de energieleverancier nog niet beschikbaar is, dan wordt de gift in eerste instantie verstrekt als een lening. Het definitieve bedrag wordt dan bepaald op basis van de eindafrekening van de energieleverancier.
- Betreffende huishoudens worden actief met energiecoaches/helpers en energiebesparende regelingen in aanraking gebracht.

FINANCIËN

Naar aanleiding van de kamerbrief aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022 ontvangen gemeenten via de decembercirculaire 2022 in 2022 € 35 miljoen (Heemstede € 32.400) om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden. Voor de beschikbaar gestelde gelden 2022 (€ 32.400) wordt bij de jaarrekening 2022 voorgesteld om dit via resultaatbestemming te reserveren voor 2023.

Tegelijkertijd betreft de bijzondere bijstand een open einde regeling, waardoor er ook sprake is van een financieel risico. Het is niet mogelijk om vooraf de extra kosten voor de 'meerkosten energie regeling' in te schatten. Dat komt omdat onbekend is hoeveel mensen onvoldoende worden gecompenseerd door de overheidsmaatregelen en geen draagkracht hebben in inkomen en/of vermogen.

Op dit moment zijn er slechts enkele aanvragen ingediend voor bijzondere bijstand voor meerkosten energie 2022, de meeste afkomstig van bewindvoerders. Dat aantal kan toenemen zodra de regeling is vastgesteld. Het kan zijn dat toekenningen oplopen tot meer dan duizend euro per huishouden, afhankelijk van de toegenomen kosten, het inkomen en het aanwezige vermogen.

PLANNING/UITVOERING

De bijzondere bijstand meerkosten energie 2022 kan worden aangevraagd tot en met 31 maart 2023.

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

De aanvullende regels worden gepubliceerd op overheid.nl. Op de reeds ingediende aanvragen voor bijzondere bijstand wordt zo snel mogelijk een besluit genomen op basis van deze regeling. Daarnaast wordt een communicatiecampagne gestart.

BIJLAGEN

Aanvulling Verstrekkingenboek bijzondere bijstand: Meerkosten energie 2022